

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie małopolskim w 2024 r.

25.09.2025 r.

 17,9%

Wzrost dochodów budżetów JST
(r/r)

W 2024 r. dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego (JST) województwa małopolskiego po raz trzeci z kolei były mniejsze niż ich wydatki, jednakże deficyt budżetowy (599,7 mln zł) był znacznie niższy niż w roku poprzednim (3 084,9 mln zł). Liczba jednostek, które odnotowały deficyt budżetowy zmniejszyła się o 39,8%.

Dane prezentowane w opracowaniu dotyczą dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w województwie małopolskim, tj. 179 gmin, 19 powiatów, 3 miast na prawach powiatu oraz województwa w 2024 r. Miasta na prawach powiatu realizują równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządzają jeden budżet, dlatego też dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podano łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

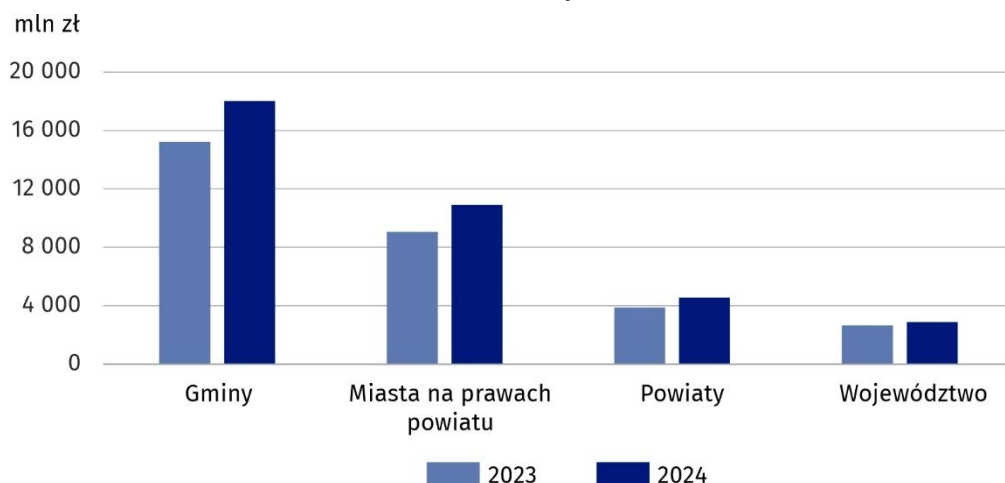
Tablica 1. Dochody, wydatki i wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r.

Wyszczególnienie	Dochody	Wydatki	Wynik	Dochody	Wydatki
	w milionach złotych			2023=100	
OGÓŁEM	36 333,5	36 933,2	-599,7	117,9	109,0
Gminy	18 017,9	18 117,9	-100,0	118,4	111,0
Miasta na prawach powiatu	10 903,1	11 799,8	-896,7	120,4	109,5
Powiaty	4 541,2	4 489,8	51,3	117,4	111,6
Województwo	2 871,3	2 525,6	345,6	107,8	90,8
	na 1 mieszkańca w zł			2023=100	
Gminy	7 386	7 427	-41	118,4	111,1
Miasta na prawach powiatu	11 011	11 916	-906	120,1	109,3
Powiaty	1 862	1 840	21	117,5	111,6
Województwo	837	736	101	107,8	90,8

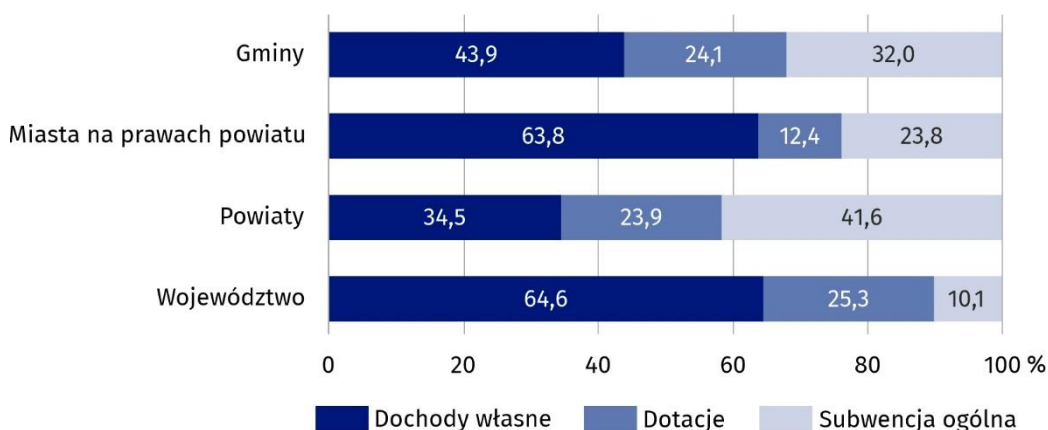
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego

W 2024 r. dochody ogółem budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa małopolskiego wyniosły 36 333,5 mln zł, tym samym wzrosły o 17,9% w porównaniu z rokiem poprzednim. Dochody wyższe niż rok wcześniej odnotowano w budżetach jednostek wszystkich szczebli, w tym największy wzrost wystąpił w miastach na prawach powiatu – o 20,4%. Dochody budżetów gmin zwiększyły się o 18,4%, powiatów o 17,4%, a województwa – o 7,8%.

Dochody ogółem zwiększyły się o 17,9% w ujęciu rocznym

Wykres 1. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według kategorii

W strukturze dochodów ogółem według rodzajów odnotowano zmiany względem roku poprzedniego. Zwiększył się udział dochodów własnych, będących głównym źródłem dochodów budżetów JST oraz subwencji ogólnej, natomiast spadł udział dotacji.

Wykres 2. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2024 r.

W 2024 r. dochody własne wyniosły 18 287,4 mln zł, co stanowiło 50,3% dochodów budżetów JST ogółem (o 2,0 p. proc. więcej niż rok wcześniej). Ich wartość zwiększyła się w ujęciu rocznym o 22,7%. Największy udział tej pozycji odnotowano w budżecie samorządu województwa – 64,6%. W budżetach jednostek pozostałych kategorii udział ten wahał się od 34,5% w powiatach, przez 43,9% w gminach, do 63,8% w miastach na prawach powiatu.

Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego tworzą głównie wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT). W 2024 r. wpływy z PIT wyniosły 7 266,5 mln zł, a wpływy z CIT 2 147,4 mln zł, co stanowiło odpowiednio 39,7% i 11,7% dochodów własnych (rok wcześniej odpowiednio 30,9% i 11,5%). W strukturze dochodów własnych, dochody z podatku od osób fizycznych miały największy udział w budżetach powiatów – 52,1%, a z podatku od osób prawnych w budżecie województwa – 74,7%.

Dochody własne wzrosły
o 22,7% r/r

Oprócz dochodów własnych, w 2024 r. na rachunki JST wpłynęły dotacje w wysokości 7 512,7 mln zł, w tym 1 013,8 mln zł to dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 klasyfikacji budżetowej¹. Wartość dotacji ogółem była większa o 6,7% niż w 2023 r. i stanowiła 20,7% ogólnej kwoty dochodów (22,8% w 2023 r.). Udział dotacji wahał się od 12,4% w budżetach miast na prawach powiatu do 25,3% w budżecie województwa.

Jednostki samorządu terytorialnego otrzymały ponadto subwencję ogólną z budżetu państwa w wysokości 10 533,3 mln zł, która stanowiła 29,0% ogólnej kwoty dochodów (28,8% rok wcześniej). W relacji do poprzedniego roku subwencja ogólna była większa o blisko 1/5 (1 667,7 mln zł). Największym elementem subwencji ogólnej jest jej część oświatowa, która w 2024 r. wyniosła 7 990,0 mln zł. W ujęciu rocznym jej wartość zwiększyła się 35,0%, a jej udział w ogólnej kwocie subwencji ogólnej wzrósł o 9,1 p. proc. do 75,9%. Subwencja ogólna miała największy udział w dochodach budżetów powiatów (41,6%), a najmniejszy w budżecie województwa (10,1%).

W 2024 r. w strukturze dochodów budżetów JST według działów klasyfikacji budżetowej najważniejszą pozycję stanowiły „Dochody od osób prawnych, osób fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej”. Z tego źródła pochodziło 35,9% ogólnej kwoty dochodów (o 4,7 p. proc. więcej niż w roku poprzednim). Pozycja ta największy udział miała w dochodach budżetu województwa (56,4%), a najmniejszy w dochodach budżetów powiatów (20,2%). Istotne źródło dochodów stanowiły także „Różne rozliczenia”, których udział wyniósł 35,1% (od 26,5% w miastach na prawach powiatu do 46,9% w powiatach). Udział pozostałych działów klasyfikacji budżetowej był już wyraźnie mniejszy, osiągając największą wartość w dziale „Transport i łączność” – 5,3% (od 3,3% w budżetach gmin do 8,3% w budżecie województwa).

Dochody budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 7 386 zł, tj. o 18,4% więcej niż w roku poprzednim. Najwyższe dochody per capita odnotowano w gminie Pątnica (11 404 zł), a najniższe w gminie Pątnica (5 645 zł).

Z budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 11 011 zł (o 20,1% więcej w ujęciu rocznym) – od 10 261 zł w Tarnowie, przez 10 484 zł w Nowym Sączu, do 11 158 zł w Krakowie.

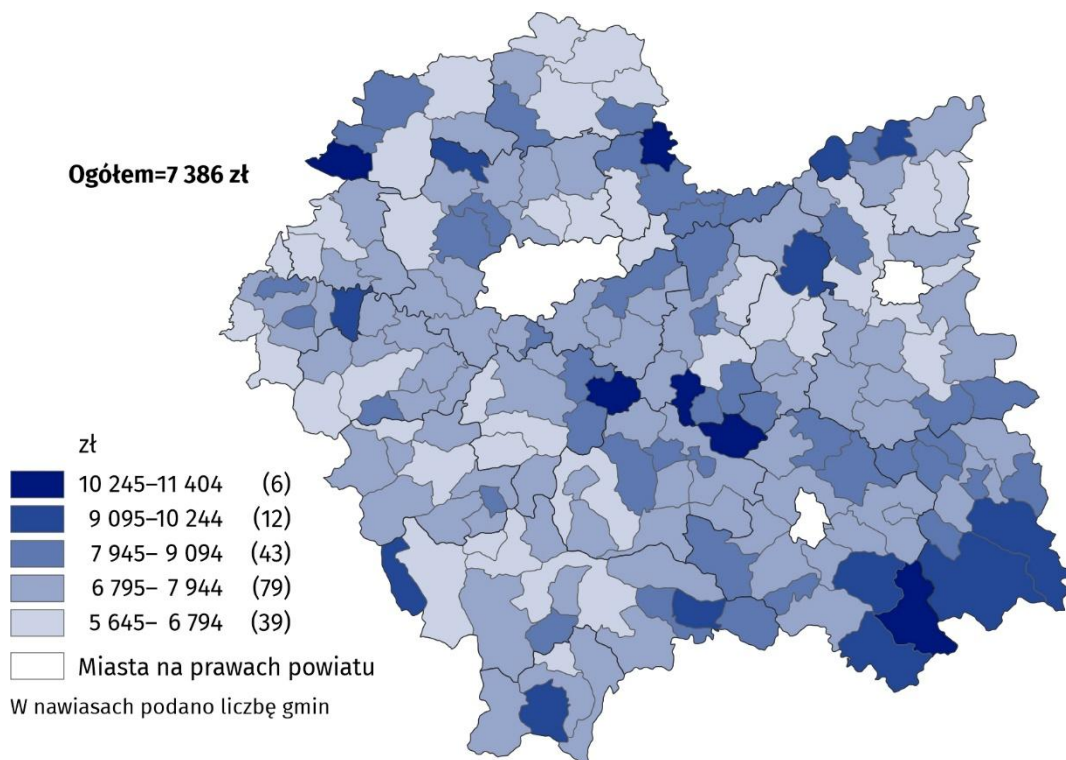
Dochody ogółem budżetów powiatów w 2024 r. na 1 mieszkańca wyniosły średnio 1 862 zł, tj. o 17,5% więcej niż rok wcześniej. Najwyższe dochody, podobnie jak przed rokiem, odnotowano w powiecie miechowskim (3 439 zł), a najniższe w wielickim (1 347 zł).

Ponadto na każdego mieszkańca z budżetu województwa przypadało przeciętnie 837 zł dochodów ogółem, tj. o 7,8% więcej niż w 2023 r.

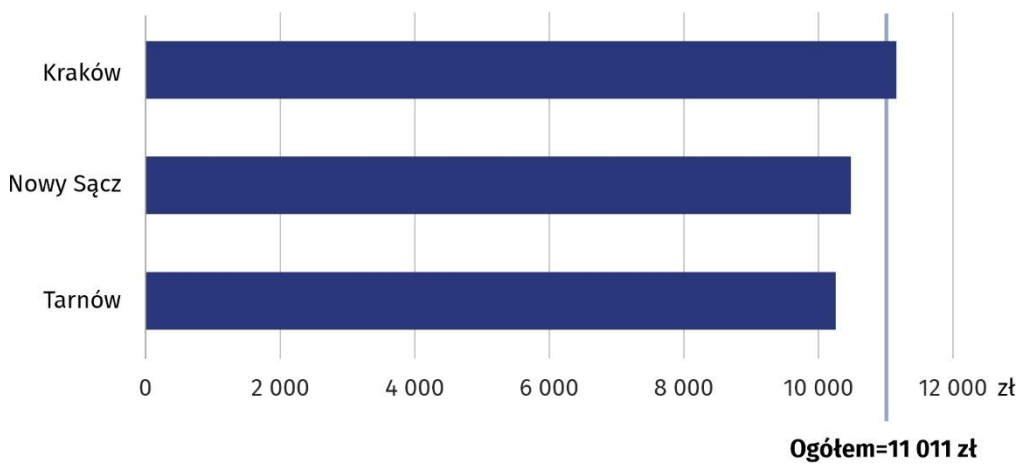
Główną pozycją w strukturze dochodów budżetów JST według działów klasyfikacji budżetowej były „Dochody od osób prawnych, osób fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej”, których odsetek wyniósł 35,9%

¹ Kategoria dotacji z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 obejmuje dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub płatności w ramach budżetu środków europejskich.

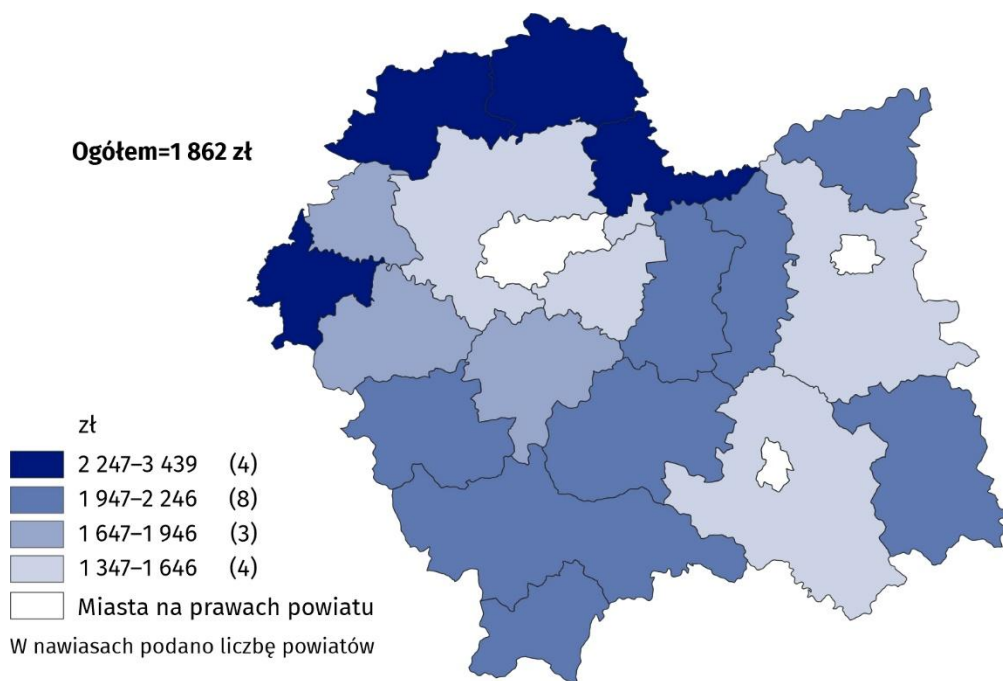
Mapa 1. Dochody budżetów gmin na 1 mieszkańca w 2024 r.

Wykres 3. Dochody budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2024 r.

Mapa 2. Dochody budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2024 r.

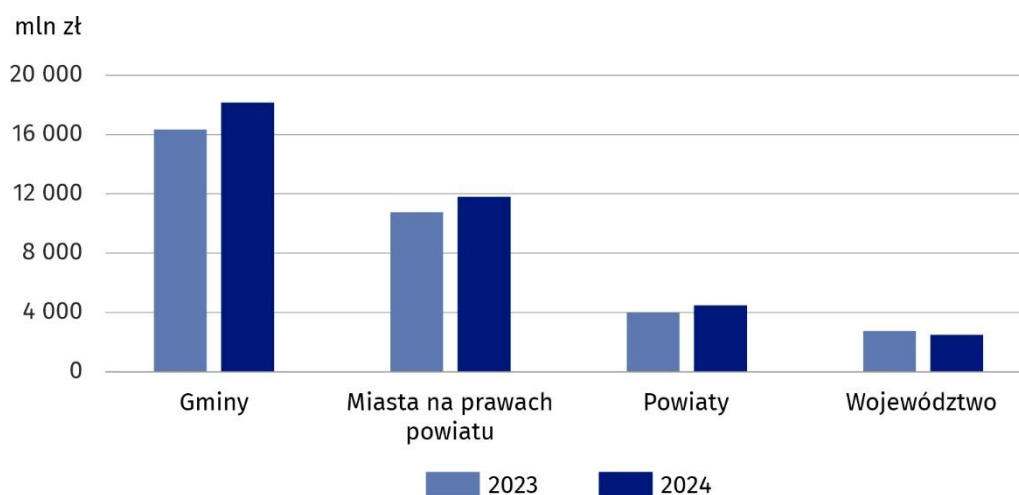
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

W 2024 r. wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 36 933,2 mln zł, co oznacza wzrost o 9,0% w odniesieniu do roku poprzedniego. Blisko połowę ogólnej kwoty wydatków JST stanowiły wydatki gmin – 49,1%. Odsetek wydatków miast na prawach powiatu wyniósł 31,9%, powiatów – 12,2%, a województwa – 6,8%.

Wzrost wydatków w porównaniu z rokiem poprzednim wystąpił w budżetach jednostek niemal wszystkich szczebli, przy czym największy odnotowano w budżetach powiatów – o 11,6%. W budżetach gmin wydatki wzrosły o 11,0%, miast na prawach powiatu o 9,5%, natomiast w budżecie województwa uległy zmniejszeniu – o 9,2%.

Wydatki ogółem budżetów JST były o 9,0% większe niż w 2023 r.

Wykres 4. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według kategorii

Głównym obciążeniem dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego są wydatki bieżące. W 2024 r. wyniosły one 30 292,1 mln zł, co stanowiło 82,0% wydatków ogółem. Z tej kwoty najwięcej przeznaczono na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (13 952,2 mln zł, tj. 46,1%). Znaczący udział w strukturze wydatków bieżących miały także wydatki poniesione na zakup materiałów i usług (7 772,5 mln zł, tj. 25,7%), a mniejszy m.in. świadczenia na rzecz osób fizycznych (2 000,9 mln zł, tj. 6,6%).

Największy udział wydatki bieżące miały w budżetach miast na prawach powiatu (90,8%), natomiast najmniejszy w budżecie województwa (74,8%). Na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń zdecydowanie najwięcej wydatkowano z budżetów powiatów (61,9% wydatków bieżących ogółem), a najmniej z budżetu województwa (24,9%). Zakup materiałów i usług stanowił największe obciążenie dla budżetów miast na prawach powiatu (29,6% wydatków bieżących ogółem), a najmniejsze dla budżetu województwa (15,8%). Świadczenia na rzecz osób fizycznych największy udział miały w wydatkach bieżących budżetów gmin (10,4%), podczas gdy w województwie ich odsetek był niewielki (1,0%).

Wydatki bieżące JST zwiększyły się w ciągu roku o 16,6%, przy czym największy wzrost odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu (o 18,9%). Jedynie w budżecie województwa dynamika wydatków bieżących nie przekroczyła 10% (9,2%).

Wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r. wyniosły 6 641,1 mln zł i były o 16,1% mniejsze w stosunku rocznym. Niemal w całości (95,7%) zostały przeznaczone na inwestycje. Największy udział wydatków inwestycyjnych odnotowano w budżecie samorządu województwa (24,6% wydatków ogółem), a najmniejszy w budżetach miast na prawach powiatu (8,0%), przy średniej dla wszystkich JST wynoszącej 17,2%.

W strukturze wydatków jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej w 2024 r., podobnie jak w latach ubiegłych, największy udział miała „Oświata i wychowanie” (35,4%). Dużym udziałem w wydatkach ogółem charakteryzowały się ponadto działy „Transport i łączność” (14,7%) oraz „Administracja publiczna” (8,9%). Wydatki w dziale „Oświata i wychowanie” były największym obciążeniem dla budżetów gmin (stanowiły 40,0% ich wydatków ogółem), a w działach „Transport i łączność” oraz „Administracja publiczna” – dla budżetu województwa (odpowiednio 37,3% i 13,5%).

Odsetek wydatków bieżących w ogólnej kwocie wydatków zwiększył się o 5,4 p. proc. do 82,0%.

JST największe wydatki ponosiły na oświatę i wychowanie

Tablica 2. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2024 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
	w milionach złotych				
OGÓŁEM	36 933,2	18 117,9	11 799,8	4 489,8	2 525,6
w tym:					
Rolnictwo i łowiectwo	829,0	704,3	0,6	56,2	67,8
Transport i łączność	5 443,9	1 919,5	1 793,4	789,4	941,5
Gospodarka mieszkaniowa	851,2	482,2	309,2	39,9	19,9
Administracja publiczna	3 285,3	1 622,3	808,6	513,1	341,3
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	973,1	263,9	330,1	342,1	37,0
Oświata i wychowanie	13 073,9	7 243,7	4 153,8	1 534,4	142,0
Ochrona zdrowia	446,8	112,1	98,9	18,5	217,3
Pomoc społeczna	2 144,3	968,5	730,8	424,2	20,7
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	450,4	53,9	116,5	160,1	119,8
Edukacyjna opieka wychowawcza	667,6	47,0	311,7	276,2	32,6
Rodzina	1 861,5	1 182,0	529,6	144,2	5,7
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 927,3	1 838,0	1 056,7	7,8	24,9
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 571,9	621,2	568,4	22,2	360,1
Kultura fizyczna	842,8	552,6	216,4	27,7	46,1

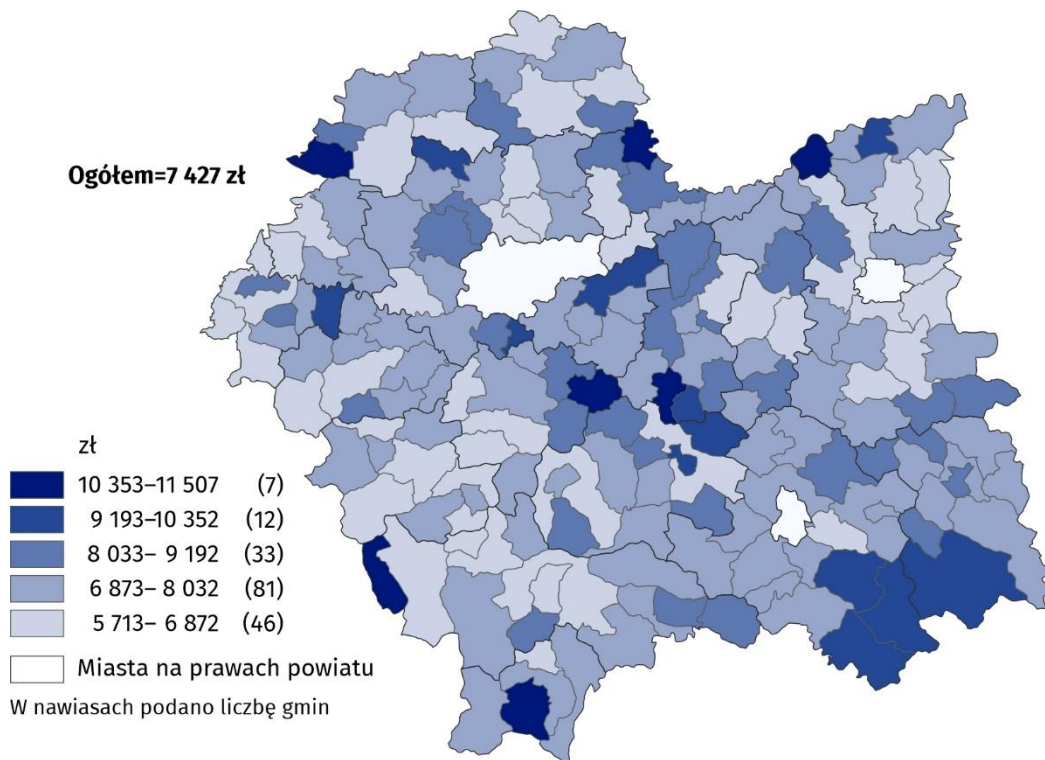
W 2024 r. wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 7 427 zł, tj. o 11,1% więcej w relacji do poprzedniego roku. Największe wydatki poniosła gmina Bukowno (11 507 zł), natomiast najmniejsze odnotowano w gminie Igołomia-Wawrzeńczyce (5 713 zł).

Przeciętne wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca wyniosły 11 916 zł i były o 9,3% większe niż w 2023 r. Wydatki per capita w Krakowie wyniosły 12 204 zł, w Nowym Sączu 10 950 zł, a w Tarnowie 10 403 zł.

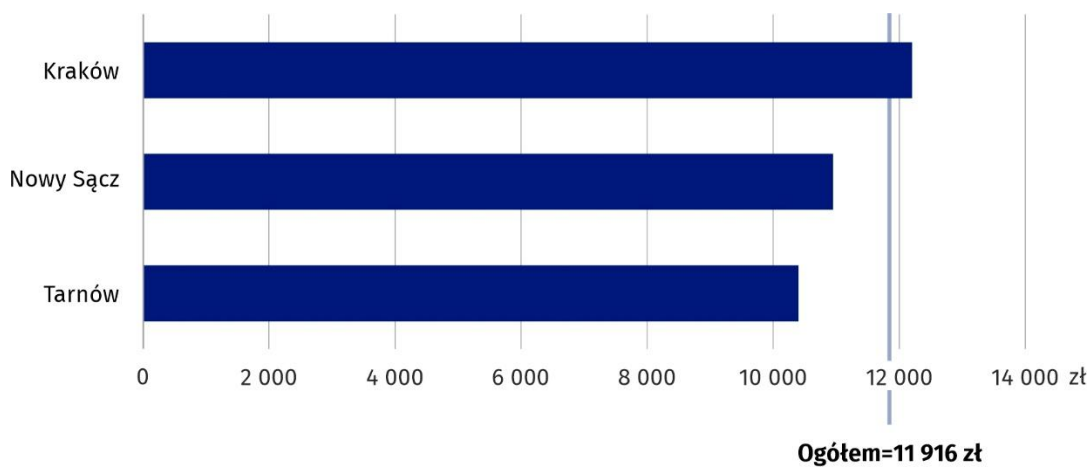
Wydatki ogółem budżetów powiatów wyniosły średnio 1 840 zł na 1 mieszkańca, co oznacza wzrost o 11,6% w ujęciu rocznym. Najwyższe wydatki odnotowano w powiecie miechowskim (3 856 zł), a najniższe w wielickim (1 285 zł).

Z budżetu województwa przeciętnie na 1 mieszkańca wydatkowano 736 zł, tj. o 9,2% mniej niż w 2023 r.

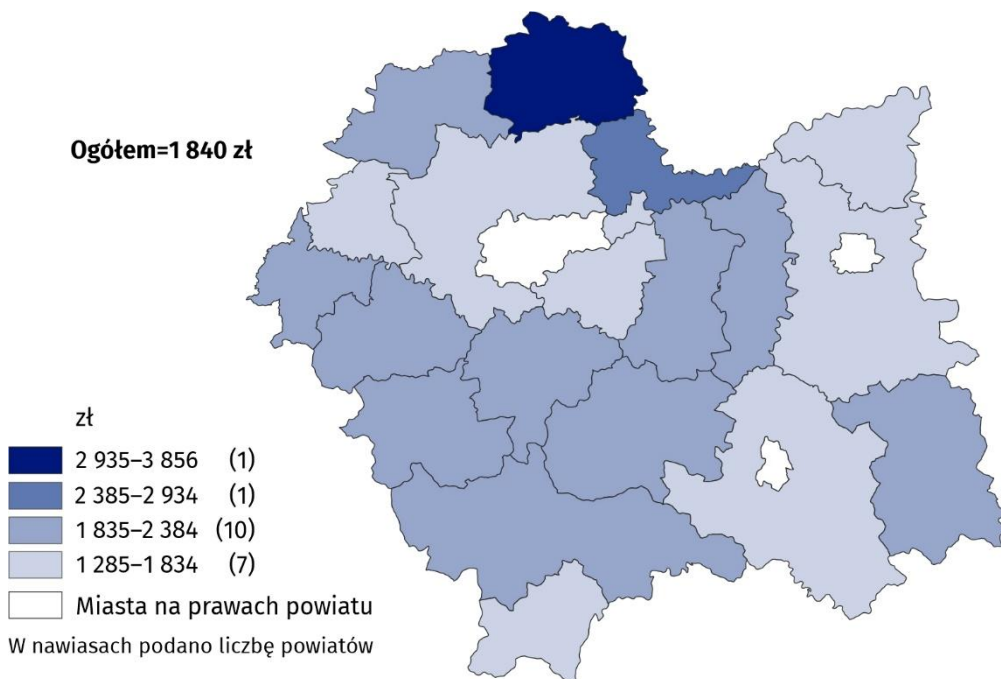
Mapa 3. Wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca w 2024 r.

Wykres 5. Wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2024 r.

Mapa 4. Wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2024 r.

Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa małopolskiego po raz trzeci z rzędu osiągnęły zbiorczo deficyt (599,7 mln zł), jednakże był on znacznie mniejszy niż w roku poprzednim (3 084,9 mln zł). Ujemny wynik finansowy JST województwa wynikał w głównej mierze z deficytu osiągniętego przez miasta na prawach powiatu (896,7 mln zł) oraz w mniejszym stopniu, przez gminy (100,0 mln zł). W budżecie województwa oraz budżetach powiatów odnotowano z kolei nadwyżkę dochodów nad wydatkami (odpowiednio 345,6 mln zł i 51,3 mln zł).

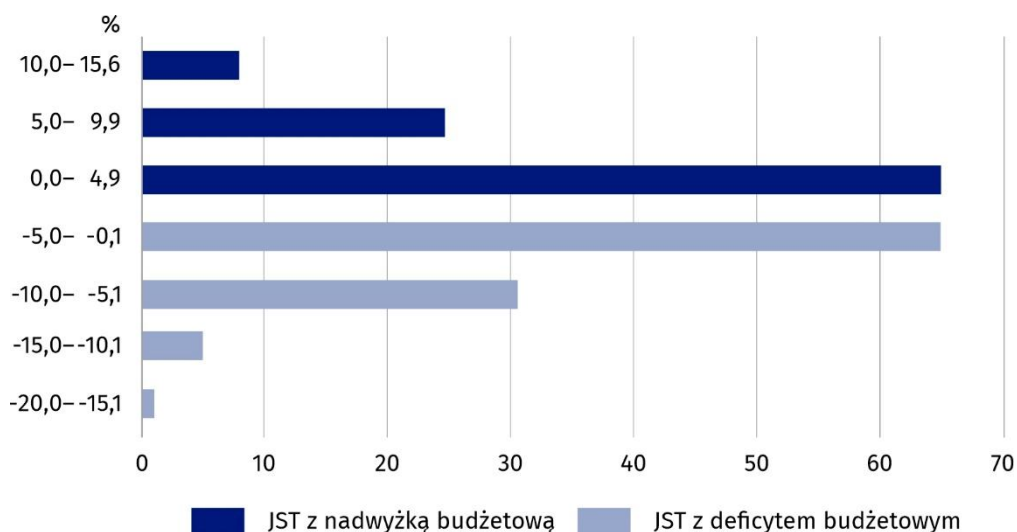
Relacja deficytu w budżetach jednostek samorządu terytorialnego do dochodów ogółem wyniosła 1,7% wobec 10,0% w 2023 r. W miastach na prawach powiatu relacja ta wyniosła 8,2% (wobec 18,9% przed rokiem), a w gminach 0,6% (odpowiednio 7,2%). Jednocześnie w budżecie województwa stosunek nadwyżki do dochodów wyniósł 12,0% (wobec deficytu rzędu 4,4% w 2023 r.), a w budżetach powiatów – 1,1% (wobec deficytu na poziomie 4,1% w roku poprzednim).

Z ogólnej liczby 202 jednostek samorządu terytorialnego w województwie deficyt budżetowy odnotowano w 103 (51,0%) wobec 171 (84,7%) w roku poprzednim. Dla 66 jednostek relacja deficytu do wykonanych dochodów nie przekroczyła 5%, natomiast w przypadku 7 jednostek wskaźnik ten był wyższy niż 10%. Z nadwyżką budżetową rok zakończyło 99 jednostek (w 2023 r. – 31), przy czym w 33 przekroczyła ona 5% dochodów, a w 7 – 10% dochodów.

Wynik budżetów JST trzeci rok z kolei był ujemny

Deficyt budżetowy miało 51,0% ogólnej liczby JST

Wykres 6. Liczba jednostek samorządu terytorialnego według relacji wyniku budżetowego do dochodów ogółem w 2024 r.

Spośród 179 gmin w województwie w 94 wydatki przekroczyły dochody, natomiast w pozostałych 85 nie wydatkowano wszystkich środków budżetowych. Gminą, która osiągnęła największy – w stosunku do swoich dochodów – deficyt budżetowy był Gręboszów (relacja wyniosła 15,2%). Jednocześnie gminą z największą nadwyżką w budżecie była Sękowa, w której relacja wyniku do dochodów wyniosła 15,6%.

W 2024 r. wszystkie miasta na prawach powiatu odnotowały deficyt budżetowy. W Krakowie wyniósł on 9,4% ogólnej kwoty dochodów, w Nowym Sączu 4,4%, a w Tarnowie – 1,4%.

Wśród 19 powiatów w województwie 6 miało deficyt budżetowy, a pozostałe 13 nadwyżkę. Największy deficyt budżetowy odnotował powiat miechowski (12,1% ogólnej kwoty dochodów), podczas gdy największa nadwyżka wystąpiła w budżecie powiatu tatrzańskiego (10,9%).

Budżet samorządu województwa osiągnął nadwyżkę wynoszącą 12,0% ogólnej kwoty dochodów.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie
Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:
Informatorium statystyczne
Tel: 12 361 01 51

Współpraca z mediami:
Małopolski Ośrodek Badań Regionalnych
Renata Ptak
Tel: 12 361 01 51
e-mail: r.ptak@stat.gov.pl

krakow.stat.gov.pl

[@Krakow_STAT](https://twitter.com/Krakow_STAT)

[@uskrk](https://www.facebook.com/uskrk)

Powiązane opracowania

[Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2023](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy → dziedzina Finanse publiczne](#)

[Strateg → Obszary tematyczne → Finanse publiczne](#)

[Bank Danych Lokalnych → Finanse publiczne](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet jednostki samorządu terytorialnego](#)

[Deficyt budżetowy](#)

[Dochody jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dotacje celowe](#)